

การเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รักษ์ทวี เกาโต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล : egonormal@gmail.com

พระบุญฤทธิ์ อภิบุญโน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล : egonormal@gmail.com

มงคล สารินทร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล : Mongkol.sar@mbu.ac.th

Received: July 15, 2023 Revised: July 12, 2023 Accepted: December 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่อแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 256 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (t-test) เปรียบเทียบตัวแปรเพศและสาขาวิชา ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี โดยภาพรวม นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22, S.D..716

2. ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี ซึ่งภาพรวมการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก

3. แนวทางข้อเสนอแนะการเสริมสร้างเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจากผู้เชี่ยวชาญ อาทิเช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ในศาสตร์หรือวิชาชีพเฉพาะ, มีการเชื่อมโยงความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพกับวิชาเอก อย่างเป็นรูปธรรม, สร้างกระบวนการผลิตนักศึกษาครูที่มีประสิทธิภาพอันเกิดจากความร่วมมือและ การทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้บัณฑิต ผู้ผลิตบัณฑิต ชุมชน และสังคม, จัดกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตวิญญาณและจิตสำนึกที่ดีในวิชาชีพ, สร้างรูปแบบการสร้างเสริมคุณลักษณะของการเป็นครูมืออาชีพซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของคณะศึกษาศาสตร์, จัดค่ายอาสาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การสร้างจิตอาสาในรูปแบบที่หลากหลายโดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ เป็นต้น

คำสำคัญ : การเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครู, อัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

The Enhancement of Teacher Characteristics of The Student of The Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

Raktawee Thaoto

Faculty of Education: Mahamakut Buddhist University

Email: egonormal@gmail.com

Phra Boonyarit Apibunno

Faculty of Education: Mahamakut Buddhist University

Email: egonormal@gmail.com

Mongkol Sarin

Faculty of Education: Mahamakut Buddhist University

Email: egonormal@gmail.com

ABSTRACT

The study entitled “The Enhancement of Teacher Characteristics of The Student of The Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University. The aims of this study were to find out guidelines to enhance teacher Characteristics of the students of the faculty of education, Mahamakut Buddhist University. The research instrument was questionnaire. The research participants consisted of 256 teacher students. Statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The results of the research were found as follows:

1. Teacher characteristics of the students of the faculty of education, Mahamakut Buddhist University were integrity, determination, knowledge creation, and unity. Overall, the students were endowed with teacher characteristics with high level of mean at 4.22, S.D..716
2. Comparison results of the students’ satisfaction towards the enhancement of teacher characteristics of the students of the faculty of education, Mahamakut Buddhist University were integrity, determination, knowledge creation, and unity. Overall, enhancement of teacher characteristics of the students was at high level.

3. The advisors' guidelines and suggestions for enhancement of teacher characteristics of the students of the faculty of education, Mahamakut Buddhist University included: providing learners enhancement activities with specialty of knowledge or professions, concretely integrating knowledge of teacher professional standards with the core subjects, creating effective process to instill teacher students in corporation with employers, universities, communities, and societies, Offering activities to educate teacher spirits to which teacher students are proud with teacher profession, devising unique teacher characteristic models for professional teachers of the Faculty of Education, proving volunteer camps to strengthen volunteer spirit with different activities of students' interests.

Keywords : Enhancement, Teacher Characteristics of The Student of The Faculty of Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลมีกระทบต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อ่องจิต เมธยะประภาส (2557) กล่าวว่า "ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E - Teacher" ดังนี้ 1) Experience มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ 2) Extended มีทักษะการแสวงหาความรู้ 3) Expended มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียนผ่าน สื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของมนุษย์ตลอดจนพัฒนาการของวิทยาการใหม่ที่เป็นศาสตร์บูรณาการและข้ามวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ (2562) หลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์จำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการสรางหลักสูตรให้มีความทันสมัย ตอบสนองยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศและการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 6 ประการดังนี้ 1) มีค่า นิยมรวม ตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการทำงานของครู การพัฒนาความรู้สึกลึถึงตัวตนความเป็นครูและมีเจต คติต่อวิชาชีพครูที่เข้มแข็ง มีจิตบริการต่อวิชาชีพครูและชุมชน 2) เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในวิชาชีพครู มีจิต วิญญาณครูและยึดมั่นใน จรรยาบรรณของวิชาชีพครู ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครูด้วยความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ อุทิศตนและทุ่มเทในการเอาใจใส่ สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาการเรียนรู้และผลประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียน มีความพอเพียงและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ 3) เป็นผู้เรียนรู้และ ฉลาดรู้และมีปัญญา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูงมีความรอบรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ วัฒนธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก การสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิต ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีความเพียร มุ่งมั่น มานะบากบั่น ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้และรอบรู้ ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 4) เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรมเป็นผู้มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูง มีความฉลาดดิจิทัล ทักษะการทำงาน เป็นทีม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก มีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพครู สามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ งานวิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) เป็นผู้มีความสามารถสูงในการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้มีความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระ ออกแบบกิจกรรม วางแผนและจัดการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ สร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียนโดยใช้ศาสตร์การสอน รวมถึงวิธีการใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อ แหล่งเรียนรู้ชุมชน ภูมิปัญญาในชุมชนที่เหมาะสมกับสาระวิชา และผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สามารถบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ข้ามวัฒนธรรม และการวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์การสอน ความรู้ เนื้อหาสาระ และเทคโนโลยี (TPCK) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ตลอดจนนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาตนเอง ผู้เรียนและสังคมและ 6) เป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและใส่ใจ สังคม มีความรักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึก

ไทยและจิตสำนึก สาทร รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น มีจิตอาสาและดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย มีความยุติธรรมและมีความอม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่น มีจิตอาสาและดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย มีความยุติธรรมและมีความ กล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้องรู้ถูกต้องรู้ดีชั่ว รัก ดี กล้าปฏิเสธและต่อต้านการ กระทำที่ไม่ถูกต้องเคารพ สิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกรวมทั้งมีคุณลักษณะเป็นไปตาม มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนด

กระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาครู กล่าวคือ ถ้าครูที่มีคุณภาพก็จะ สามารถนำศักยภาพไปใช้ในการสอนคนในประเทศให้มีคุณภาพต่อไป เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2554) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตครูและการพัฒนาครูว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญยิ่งของการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะส่งผลต่อการพัฒนา สังคมและประเทศชาติโดยตรง การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคนให้มี คุณภาพ แต่สังคมและประเทศชาติกลับให้ความสำคัญกับครูและความ เป็นครูลดลงเรื่อยๆ ทั้งที่ครู เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาและการสอน ประเทศให้ความสำคัญกับการศึกษาแต่กลับละเลย การให้ความสำคัญกับครู จึงส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพลดลงอย่างต่อเนื่องและถึงเวลา แล้วที่ประเทศชาติจะต้องให้ความสำคัญกับครูและคุณภาพของครู ตั้งแต่ครูอาจารย์ที่เป็นผู้สอน นักศึกษาและครูประจำการ ซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคนในทุกกระดบั ซึ่ง ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) นำเสนอ ปัญหาจากการปฏิรูปการศึกษาที่ยังพบปัญหา เกี่ยวกับครู เช่น การประกันคุณภาพที่เป็นประเด็นสำคัญที่สร้างภาระงานให้กับครูอย่างมาก ทำให้ครู มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลง ครูถูกเบียดเบียนความสนใจจากการสอน และครูภาระหน้าที่ที่ต้อง รับผิดชอบมีมากเกินไป ดังนั้น เมื่อครูผู้ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่เหมาะสมย่อมจะส่งผลกระทบทางตรงสู่คุณภาพของผู้เรียนได้ซึ่งในสถานการณ์ครูไทยปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการยกระดับและพัฒนาคุณภาพครู เพราะปัญหาของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ ผลการศึกษา สภากรรมการศึกษาไทยปี 2550/2551 (พินสุตา สิริรังษศรี, 2557) ที่พบปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทยในด้านครู คือ ปัญหาในการจ้างครูอาจารย์ที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ได้ผ่านกระบวนการ คัดเลือกอย่างพิถีพิถันในเรื่องความเก่ง นิสัยใจคอ คุณธรรม ความสามารถในการสอน และยังพบว่า ครูได้รับการฝึกมาแบบเก่า ไม่ได้รักการอ่านการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ และทักษะการสอน วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ไม่เป็นได้แต่สอนตามตำราให้นักเรียนท่องจำ อีกทั้งครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากขาดทักษะในการสอน และ ไม่กลุ่มลึกในเนื้อหาวิชาที่สอน ซึ่งมีสาเหตุมาจากขาดประสบการณ์ในการสอนและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง และยังพบปัญหาที่เป็น อุปสรรคของการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นปัญหาสำคัญคือ ปัญหาครูอาจารย์ขาดคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการและทางคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ส่วนใหญ่เป็นคนที่มีการเรียนปานกลาง

ก่อนจะมา เลือกเรียนหรือมาเป็นครู ซึ่งได้รับการศึกษาที่เน้นการบรรยายและการท่องจำแบบเก่า และไม่มีใจรัก การเป็นครู/นักวิชาการ ไม่ใฝ่รู้ ไม่รักการอ่าน ไม่สนใจเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง แต่เลือกเรียนและ เข้ามาทำงานแบบเป็นอาชีพเพื่อให้มีรายได้ประจำ และทำตามภาระหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้เท่านั้น จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนด้วย และจากข้อมูลจากรายงานการวิจัยและพัฒนา นโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะขาดการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ รวมทั้งขาดการศึกษาวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพและส่งเสริม สนับสนุนให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับในสังคม ครูขาดการพัฒนาตนเองในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนจัดการเรียนการสอน ขาดความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศที่จะนำมาสร้างและใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษา และเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตครู จำเป็นต้องมีกระบวนการผลิตครูให้มี คุณลักษณะความเป็นครูตามความต้องการและความคาดหวังของสังคมอย่างมีคุณภาพ และ สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ให้กับนักศึกษาครูให้เป็น ผู้ที่มีคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี มีความรอบรู้ มีเทคนิควิธีการในการ ถ่ายทอดความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู อย่างแท้จริง กล่าวคือ มีคุณลักษณะความเป็นครู และเป็นครูที่มีคุณภาพก่อนที่จะออกไปประกอบ วิชาชีพครูหรือเป็นครูประจำการในสถานศึกษาต่อไป ซึ่ง สอดคล้องกับ โกวินด้า ลินแกม และคณะ (Govinda Lingam et al.2014) ที่ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพของนักศึกษาครูโดยผ่าน ประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติการสอน พบว่า การเตรียมนักศึกษาครูให้มีความพร้อมและคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนจริงที่เกิดขึ้นตามโรงเรียน จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่านประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการสอนของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ สำคัญ มากในการผลิตบัณฑิตครู การเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาครูให้มีความรู้ในด้านทฤษฎีอย่างเดียว นั้นไม่เพียงพอ ซึ่งการได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกปฏิบัติการสอนจะให้นักศึกษาครูสามารถ นำเอา ประสบการณ์เหล่านั้นมาพัฒนาตนเองได้ จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การสร้างเสริม คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยต้องการ เป็นส่วนหนึ่งของการ สร้างเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพสู่สังคม ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางในการวางแผนกระบวนการผลิตบัณฑิตครูของคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ตลอดจนหา แนวทางในการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้มี คุณลักษณะความเป็นครูที่มีคุณภาพ อย่างแท้จริงก่อนที่จะออกไปประกอบวิชาชีพครูหรือเป็นครูประจำการใน สถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีข้อมูลทั่วไปแตกต่างกันมีผลคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เพศ สาขาวิชาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีข้อมูลทั่วไปแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมในการช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2564 นักศึกษา จำนวน 255 คน

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์และการพัฒนาอัตลักษณ์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยเพศ และสาขาวิชา

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. อัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ
 - สำนึกดี (Integrity)

- มุ่งมั่น (Determination)
- สร้างสรรค์ (Knowledge Creation)
- สามัคคี (Unity)

2. การสร้างเสริมคุณลักษณะอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

- กิจกรรมมหาวิทยาลัย
- กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ
- กิจกรรมเพื่อสังคม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสำรวจข้อมูลการเปิดรับนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2562 (หลักสูตร 4 ปี)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-3 (หลักสูตร 4 ปี) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาคการศึกษาที่ 1-3 ปี พ.ศ. 2564 จำนวน 255 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) มาจากการคำนวณจากสูตรยาแมน (Yamane, 1973) ได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาการสอนภาษาไทยจำนวน 109 คน 2) นักศึกษาสาขาการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 61 คน 3) สาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 85 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและบางส่วนได้นำเครื่องมือของผู้วิจัยอื่นมาปรับใช้ โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางและปรับปรุง เพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษาที่ทำการศึกษา วิจัยครั้งนี้และได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาทฤษฎี บทความ วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือ จากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างร่างแบบสอบถามการเสริมสร้าง

คุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นคำถามปลายปิด โดยปรับภาษาและข้อความให้เข้ากับบริบทของผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดประเด็นในแบบสอบถามไว้

3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยนำผลการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรต่างๆ ที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเป็นคำถามปลายปิด โดยแบบสอบถามปลายปิดให้ผู้ตอบ แบบสอบถามเลือกคำตอบ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามและ ทำการตรวจสอบข้อมูลในด้านความครบถ้วนของข้อมูลความเป็นจริงของข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่และค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่า t-test
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffie's Method)

การประมวลผลข้อมูล (Data Processing) หลังจากที่ได้ตรวจสอบความครบถ้วนของ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ต่อคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครุศาสตร์ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลไป ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Science) หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลโดยการนำเสนอในรูปของตารางและแผนภูมิรวมทั้งอภิปรายผลประกอบการวิเคราะห์ และบรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage: %) ใช้ในการบรรยายลักษณะค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ใน การแปลความหมายของข้อมูลและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้ ลำดับขั้นตอนในการสรุปแนวการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยแบ่งออกเป็น 3ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 48 คน แยกเป็นเพศชาย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 เพศหญิง 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 และจำแนกตามประเภทสาขาวิชา สาขาการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 17คน คิด

เป็นร้อยละ 35.4 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า คุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยภาพรวมและรายด้าน ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X}$ 4.22, S.D..716 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับที่1 ได้แก่ด้านสำนึกดี $\bar{X}$ 4.28 , S.D. . 749 รองลงมาได้แก่ด้านมุ่งมั่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X}$ 4.26, S.D. .704 และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ ด้านสร้างสรรค์ $\bar{X}$ 3.11, S.D. .399

ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เพศ สาขาวิชา โดยลำดับดังนี้

1. จำแนกตามเพศพบว่า คุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี ไม่แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า t-independent-samples test ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า คุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า (One-Way ANOVA) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีข้อมูลทั่วไปแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า ความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านกิจกรรมทางคณะศึกษาศาสตร์โดยภาพรวมและรายข้อรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพรูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย ด้านกิจกรรมทางคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งสามารถเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่เรียงจากมากไปหาน้อยมีค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากเป็นอันดับที่ 1 อยู่สองข้อเท่ากันซึ่งได้แก่กิจกรรมทางคณะศึกษาศาสตร์ ข้อที่ว่า กิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา และวันเทิดพระเกียรติพระราชวงศ์และกิจกรรมที่คณะหรือสาขาวิชากำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาได้แก่กิจกรรมทางคณะศึกษาศาสตร์ ข้อที่ว่า กิจกรรมไหว้ครู/ภาควิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.20$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่กิจกรรมทางคณะศึกษาศาสตร์ ข้อที่ว่า กิจกรรมร้องเพลงคณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.08$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลโดยได้ กล่าวถึงประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และศึกษาการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีดังนี้

จากผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี พบว่า คุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยภาพรวมและรายด้าน ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งภาพรวมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากนักศึกษาแสดงถึงความมีอัตลักษณ์ของนักศึกษา ดังนี้คือ ด้านสำนึกดี นักศึกษาแสดงถึงความมีซื่อสัตย์สุจริตทั้ง ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งเสพติด มีความรับผิดชอบต่องานที่ของตนเอง มีระเบียบวินัยในตนเอง มีจิตสำนึกรับผิดชอบช่วยเหลืองานส่วนรวม ด้านมุ่งมั่น นักศึกษามีความ คาดหวังที่จะประกอบอาชีพให้ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษาเล่าเรียนมา รวมถึงมีความมุ่งมั่นหวังผลการเรียนให้อยู่ในระดับดี ไม่ย่อท้อต่องานที่หนักและยากลำบาก มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมาย ขยันศึกษาเล่าเรียน ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ ด้านสร้างสรรค์ นักศึกษาต้องการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ควบคู่ไปกับการใช้นาเสนองานพร้อมพัฒนาเพื่อให้ตนเองเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ สม่ำเสมอ ใส่ใจงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความพยายามใน

การสร้างสรรคผลงาน มีมุมมองในการพัฒนาตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวมคิดแนวคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือ ความรู้ที่ได้รับในห้องเรียนเสมอ ด้านสามัคคี นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นเสมอ ชอบการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม พร้อมทั้งจะเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดีตามโอกาสที่เหมาะสม ชอบทำงานเพื่อส่วนรวมร่วมกับบุคคลอื่น ชอบทำงานร่วมกับชุมชนและองค์กรต่างๆ อัตลักษณ์ที่ แสดงออกมองเห็นได้ถึง บุคลิกภาพและเจตคติของนิสิตที่ดี

จากผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ สำนักดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี โดยภาพรวม และรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งภาพรวมการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพครู ประกอบด้วย การพัฒนาครูของครูให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย สำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้, จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะความรู้โดยบูรณาการกับการเรียนการสอน ในรายวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง, สร้างจิตสำนึกของผู้เรียนให้เป็นผู้รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life Long Learning), จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ/สนับสนุนให้เข้ารับการอบรม ร่วมกับองค์กรอื่นๆ เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้อย่างต่อเนื่อง, ปรับกระบวนการเรียนการสอน โดย เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง, วิเคราะห์ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมถึงการวิจัยอย่างเป็นระบบ, ใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งนี้ยังได้รับการเสริมสร้างกิจกรรมที่ทางคณะศึกษาศาสตร์จัดขึ้น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ : ด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ:ด้านเสริมสร้างทักษะการคิดและการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ :ด้านเสริมสร้างทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ : ด้านเสริมสร้างด้านสุขภาพ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อสังคม จึงทำให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ในหลักสูตร 4 ปีได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ และดำเนินการส่งเสริมนักศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครู 3 ด้าน กระบวนการที่สำคัญที่ตรวจสอบได้ว่าบัณฑิตครู ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือการติดตามเพื่อนำผลสะท้อนกลับมาแก้ไขและส่งเสริม จะทำให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะตามที่กำหนด เนื่องจากการเรียนบางรายวิชานักศึกษาจะต้องผ่านการเรียนในสถานที่ปฏิบัติงานหรือโรงเรียน เป็นการที่นักศึกษา ต้องลงไปสังเกตการสอน ทำวิจัยชั้นเรียนไปเป็นผู้ช่วยครูในโรงเรียนนั้นๆ โดยมีอาจารย์ผู้สอนคอยช่วยเหลือ แนะนำอย่าง ใกล้ชิดและประเมินตลอดเวลาจึงเป็นจุดแข็งทำให้หลักสูตร 4 ปีนั้นเป็นกระบวนการผลิตครูที่เข้มแข็ง และมีคุณภาพและเป็น กระบวนการผลิตที่เน้นสมรรถนะ นอกจากนี้หากหลักสูตรมีการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษาเสมอว่าด้านใดด้อยและจัด กิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนานักศึกษา

อย่างต่อเนื่องจะทำให้นักศึกษาในหลักสูตร 4 ปีได้รับการพัฒนาจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างแน่นอน โดยรวมแล้วมาตรฐานวิชาชีพครูจะทำให้เกิดคุณลักษณะบัณฑิตเป็นนักศึกษาหรือ บัณฑิตจะเป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสามารถคิดวิเคราะห์การคิดขั้นสูง มีความฉลาดดิจิทัล ทักษะการทำงานเป็นทีม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก มีส่วนร่วมในการ พัฒนาความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพครู สามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ งานวิจัย และสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้นักศึกษาครูเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ยึดมั่นใน จรรยาบรรณของวิชาชีพครูใจ พัฒนาการเรียนรู้และผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้าน วิชาการและวิชาชีพ หากบัณฑิตมีความพร้อมและยึดมั่นในมาตรฐานวิชาชีพอยู่เสมอ จะช่วยให้การจัดการบริหารการสอน ประสบความสำเร็จ รวมทั้งผู้เรียนจะได้รับประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เมื่อบัณฑิตได้ปฏิบัติหน้าที่ครูแล้วควรจะมีการประเมิน กำกับ และติดตามให้บัณฑิตครูสามารถดำเนินการทำงานให้อยู่ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพอยู่เสมอจนสามารถทำให้เกิดคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์

จากผลการวิจัยที่ปรากฏ จึงสามารถนำมาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครูตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาครู และพัฒนาผู้กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพครูต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562**. ราชกิจจานุเบกษา; 6 มีนาคม.
- จตุพร คอนโสม. (2555). **การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของคนไทย เชื้อสายเวียดนามบ้านนาจอก**
ขอนแก่น: ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
- จตุรนต์ ฉายแสง. (2556). **ชวาระแห่งชาติรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา** [Online] Available : <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail>.
- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา.(2551). **ลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้าย**. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต การอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เฉลิมรัตน์ ไทยวี.(2549). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของพนักงานบริการลูกค้าบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน).** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2556). **กระบวนการประกอบอาชีพใหม่แห่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21.** เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาความสามารถในการเป็นพี่เลี้ยง (mentoring) นิสิต นักศึกษาครู คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 26-30 สิงหาคม. อุดรธานี
- ชนิดา ยอดดี. (2534). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชรอยวรรณ ประเสริฐผล และคณะ.(2556). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา.วารสารศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร 15, ฉบับพิเศษ 43-53.
- ชัยยนต์ ศรีเชียงหา. (2554). **การพัฒนาแนวคิดเรื่องสมดุลเคมีและเจตคติต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองเป็นฐาน.** วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2557). **การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิชาชีพครู.** รายงานการวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีงบประมาณ 2555.
- Ailen, M. J. (2006). **Assessing General Education Program.** San Francisco: Jossey-Bass.
- Mccall, G. J. (1987). **The structure, content and dynamics of self: Continuities in the study ofrole-identities.”** In K. Yardley and T. Honess. (eds.). Self andidentity: Psychosocialperspectives. New York: John Wiley & Sons.
- Allport W. Gordon. (1968). **The Person in Psychology.** 1st ed. Michigan: Beacon Press,.
- Abbas, Z. and Fatemeh G. (2014). **Professional identity construction issues in becoming anEnglish teacher.** International Conference on Current Trends in ELT 98: 1991 - 1995.
- Alexander, Astin W. (1993). **What Matters in College: Four Critical Years Revisited.** Journalof Higher Education 22, 8: 71 – 75.